

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 44/17
Люксембург, 4 май 2017 г.

Решение по дело C-315/15
Marcela Pešková и Jirí Pešká/Travel Service a.s.

**Сблъсъкът на самолет с птица представлява извънредно обстоятелство,
което може да освободи въздушния превозвач от задължението му при голямо
закъснение на полета да плати обезщетение**

*При все това обаче, ако след сблъсъка притежаващ разрешение експерт установи, че
съответният самолет е годен да лети, превозвачът не може да обоснове закъснението
с необходимост от извършване на повторна проверка*

На 10 август 2013 г. г-жа Marcela Pešková и г-н Jirí Pešká пътуват от Бургас (България) до Острава (Чешка република) с полет, опериран от чешката авиокомпания Travel Service. Преди да излети за Острава, самолетът извършва последователно полетите Прага—Бургас, Бургас—Бърно (Чешка република) и Бърно—Бургас.

По време на полета Прага—Бургас е установен технически проблем в реверсивния механизъм. Отстраняването му налага ремонт, който отнема час и четиридесет и пет минути. След това според Travel Service, когато каца в Бърно от Бургас, самолетът се сблъсква с птица, което налага проверка на техническото му състояние. Такава проверка се извършва първо от притежаващо разрешение местно дружество. По настояване обаче на собственика на самолета — дружество Sunwing, в Бърно е изпратен от друг чешки град техник на Travel Service, който да провери дали самолетът действително е годен да лети. В крайна сметка нито една от двете проверки не установява повреда, която би могла да засегне летателната годност на самолета.

Поради двата неочаквани инцидента полетът на г-жа Pešková и г-н Pešká пристига в Острава със закъснение от пет часа и двадесет минути.

Г-жа Pešková и г-н Pešká сезират Obvodní soud pro Prahu 6 (Районен съд Прага 6, Чешка република) с искане да осъди Travel Service да им плати по 6 825 CZK (приблизително 250 EUR). Те считат, че Регламентът относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети¹, както го тълкува Съдът², им предоставя право на такова обезщетение, тъй като полетът пристига със закъснение от три или повече часа.

Във връзка с това Obvodní soud pro Prahu 6 поставя редица въпроси на Съда. Чешката юрисдикция иска по-специално да се установи дали сблъсък на самолет с птица е извънредно обстоятелство, чието настъпване освобождава авиокомпанията от задължението ѝ за плащане на обезщетение при закъснение на полета от три или повече часа. Всъщност съгласно регламента и практиката на Съда въздушният превозвач не трябва да плаща обезщетение, ако закъснението се дължи на извънредни обстоятелства, които не е могло да бъдат избегнати, дори за целта да са били взети всички необходими мерки.

¹ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

² Решение на Съда от 19 ноември 2009 г., Sturgeon ([C-402/07](#) и [C-432/07](#)), вж. също прессъобщение № [102/09](#).

В решението си от днес Съдът напомня, най-напред, че извънредни обстоятелства по смисъла на посочения регламент са събития, които поради своето естество или произход не са присъщи на нормалното упражняване на дейността на съответния въздушен превозвач и се намират извън ефективния му контрол. Съдът напомня също, че преждевременното излизане от строя на някои самолетни части не представлява извънредно обстоятелство, тъй като такава повреда остава неразривно свързана с операционната система на самолета. Всъщност за поддръжката и доброто функциониране на самолета отговорност носи въздушният превозвач.

Съдът обаче приема, че сблъсък на самолет с птица, както и евентуално причинените от това повреди не са неразривно свързани с операционната система на самолета, тъй като поради своето естество или произход този сблъсък не е присъщ на нормалното упражняване на дейността на съответния въздушен превозвач и се намира извън ефективния му контрол. Следователно **сблъсъкът на самолет с птица попада в обхвата на понятието „извънредни обстоятелства“ по смисъла на регламента.**

В това отношение Съдът напомня, че въздушният превозвач се освобождава от задължението си за плащане на обезщетение единствено ако може да докаже, от една страна, че отмяната или закъснението от три или повече часа на полета се дължи на извънредно обстоятелство, което не е могло да бъде избегнато, дори да са били взети всички необходими мерки, и от друга страна, че са били взети всички мерки, за да се избегне възможността извънредните обстоятелства, с които този превозвач се сблъсква, да доведат до отмяната или закъснение от три или повече часа на съответния полет.

По отношение на въпроса дали Travel Service е взело всички необходими мерки **след сблъсъка**, за да избегне закъснението на полета си, Съдът отбелязва, че съответният самолет изглежда е бил проверен на летището в Бърно от притежаващ разрешение за това съгласно действащата правна уредба местен експерт. При тези условия Съдът приема, че **за установяване на летателната годност на самолета не е било необходимо да се извършва повторна проверка, както и че закъснението в резултат на такава проверка не може да се счита за обосновано с оглед на предвиденото от регламента задължение за плащане на обезщетение.**

Що се отнася до въпроса дали Travel Service е взело всички необходими мерки за предотвратяване на съответния сблъсък, Съдът подчертава факта, че **превозвачът не може да бъде задължаван да взема мерки, които му налагат да понесе непоносими жертви с оглед на капацитета на предприятието му.** Макар да е възможно да е длъжен да взема някои превантивни мерки, за да намали и дори да предотврати евентуален риск от сблъсък с птица, въздушният превозвачът не носи отговорност за **неспазването от други оператори (като по-специално например от компетентните в това отношение оператори на летища или полетни диспечери) на задълженията им за вземане на превантивни мерки от тяхната компетентност.**

Накрая, Съдът приема, че в случаите, когато голямо закъснение на полет е причинено не само от извънредно обстоятелство, което не би могло да се избегне със съобразени със ситуацията мерки и по отношение на което въздушният предприемач е взел всички необходими мерки за предотвратяване дори и на последиците му (сблъсък с птица), но и от друго обстоятелство, за което носи отговорност (технически проблем на самолета), закъснението поради извънредното обстоятелство трябва да се извади от общата продължителност на закъснението при пристигане на полета, за да се прецени дали частта от закъснението, за която превозвачът носи отговорност, е от три или повече часа и дали следователно дължи за него обезщетение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда.

Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106